

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПРОГРАМИ ЮНЕСКО

«ЛЮДИНА І БІОСФЕРА»

Згідно з рекомендацією Міжнародної координаційної ради з програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” та рішенням Генеральної конференції ЮНЕСКО, а також враховуючи прохання Комісії Української РСР у справах ЮНЕСКО Президія Академії наук УРСР 24 грудня 1973 року відповідною постановою № 477 створила при Академії наук УРСР Національний комітет України з програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” (далі – НК ЮНЕСКО-МАБ України).

Національний комітет України з програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” з перших кроків своєї діяльності об’єднав зусилля провідних науковців та спеціалістів України з метою здійснення наукових досліджень в контексті зазначеної програми. В роботі комітету значна увага приділялася пропагуванню ідей і принципів програми ЮНЕСКО-МАБ серед широкого загалу наукової громадськості, здійсненню координації досліджень з іншими національними комітетами програми ЮНЕСКО-МАБ як колишнього СРСР, так і країн Європи.

НК ЮНЕСКО-МАБ України протягом більше, ніж 40 років своєї діяльності здійснював науково-методичне керівництво і координацію науковими дослідженнями в Україні відповідно до напрямів роботи Міжнародної координаційної ради з програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера” та своєї міждисциплінарної Національної програми. Його робота також координувалася із діяльністю Національної комісії України у справах ЮНЕСКО та Постійного представництва України при ЮНЕСКО.

Значна увага приділялася розбудові досліджень, спрямованих на розвиток наукових основ раціонального використання та збереження природно-ресурсного потенціалу навколишнього середовища та поліпшення його якості. За результатами проведених досліджень фахівці НК ЮНЕСКО-МАБ України підготували понад 70 наукових рекомендацій, які були передані на розгляд владним структурам, міністерствам та відомствам України. Серед них, зокрема, слід відзначити програму науково-дослідних робіт з проблем біосфери, комплексну цільову програму з питань охорони вод басейну Дніпра, комплексне екологічне обґрунтування проекту будівництва каналу “Дунай-Дніпро”, проведення великомасштабних осушувальних та зрошувальних меліорацій на території України.

Серед важливих напрямів діяльності комітету слід відзначити науково-дослідні роботи з питань збереження лісових ресурсів, водно-болотних угідь, флори та фауни.

Пріоритетними напрямками роботи комітету є питання щодо наукового обґрунтування перспективного заповідання території України з метою охорони, раціонального використання і відновлення функцій природних основ життя, здоров’я людини та збереження біорізноманіття. Найбільш вагомим здобутком діяльності комітету є створення національної мережі біосферних

резерватів ЮНЕСКО на території України. На сьогодні вона складається з п'яти національних та трьох транскордонних міжнародних резерватів: “Асканія-Нова”, Деснянського, Карпатського, “Розточчя”, Чорноморського, румунсько-українського “Дельта Дунаю”, польсько-словацько-українського “Східні Карпати”, польсько-українсько-білоруського “Західне Полісся”. Продовжується робота щодо створення румунсько-українського транскордонного біосферного резервату ЮНЕСКО “Мармарош”.

Відповідно до Стратегії програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» на 2015-2025 рр., у найближчі роки зусилля фахівців НК МАБ будуть спрямовані на виконання основних положень відповідного Плану дій та Лімської декларації, що були прийняті на IV Всесвітньому конгресі з біосферних резерватів (м. Ліма, Республіка Перу) та містять керівні принципи у сфері управління та функціонування біосферних резерватів ЮНЕСКО на період 2016-2025 рр.

В цьому контексті важливим завданням є розробка соціально-економічних, правових та технологічних аспектів проблеми охорони та збереження навколишнього середовища і сталого розвитку України, наукових основ Національної стратегії її переходу на принципи сталого соціально-економічного розвитку.

Протягом 43 років діяльності НК ЮНЕСКО-МАБ України його роботу очолювали академік НАН України К.М.Ситник, академік НАН України В.П.Кухар, академік НАН України П.Г.Костюк та діючий голова - академік НАН України А.Г. Загородній.

СКЛАД

Національного комітету України з програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера"

Загородній
Анатолій Глібович	- віце-президент НАН України, академік НАН України – голова;
Черінько
Павло Миколайович	- заступник начальника Науково-організаційного відділу Президії НАН України, керівник Сектору проблем навколишнього середовища НОВ Президії НАН України, кандидат фізико-математичних наук – заступник голови;
Ремінний
Віктор Юрійович	- старший науковий співробітник Сектору проблем навколишнього середовища НОВ Президії НАН України, кандидат біологічних наук – виконавчий секретар;
Акімов
Ігор Андрійович	- директор Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена НАН України, голова Наукової ради з проблем заповідної справи і діяльності заповідників при Відділенні загальної біології НАН України, член-кореспондент НАН України;
Афанасьєв
Сергій Олександрович	- заступник директора Інституту гідробіології НАН України, член-кореспондент НАН України;
Балюк
Святослав Антонович	- директор Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства і агрохімії ім. О.М. Соколовського» НААН України, академік НААН України;
Волошкевич
Олександр Миколайович	- директор Дунайського біосферного заповідника НАН України (українська складова транскордонного біосферного резервату "Дельта Дунаю"), кандидат біологічних наук;
Гавриленко
Віктор Семенович	- директор біосферного заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна НААН України, кандидат біологічних наук;
Гродзінський
Михайло Дмитрович	- завідувач кафедри Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, член-кореспондент НАН України;

- Дідух
Яків Петрович
- Ємельянов
Ігор Георгійович
- Захарко
Володимир
Володимирович
Іваненко
Ігор Борисович
- Радченко
Володимир Григорович
- Рева
Сергій Вікторович
- Ткач
Віктор Петрович
- завідувач відділу Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, академік НАН України;
 - заступник академіка-секретаря Відділення загальної біології НАН України, директор Національного науково-природничого музею НАН України, член-кореспондент НАН України;
 - директор Шацького біосферного заповідника (українська складова транскордонного біосферного резервату "Західне Полісся");
 - директор Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України;
 - заступник академіка-секретаря Відділення загальної біології НАН України, директор Державної установи «Інститут еволюційної екології НАН України», академік НАН України;
 - посол з особливих доручень Департаменту міжнародних організацій Міністерства закордонних справ України, член Національної комісії України у справах ЮНЕСКО;
 - директор Українського ордена «Знак Пошани» науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького Держлісагенства та НАН України, член-кореспондент НААН України.